

Bad Hall 1945. jún. 10.

Lassen-lassan kezd tisztulni az agyam, a súlyos hagymázos láz okozta fátyol felszakadt, s kezdek emlékezni az eseményekre, epizódokra, szenvedésekkel teli napokra. Itt a rekonvaleszens kórház idegtépően lassú idő múlása juttatta eszembe, hogy a lezajlott és átélt borzalmas eseményeket lelki szemeim előtt elvonultatva, - egyidejűleg le is írom azokat. Szóval naplót írok, nem naponkinti esemény ismertetéssel és nem nyomda számára, hanem összefoglalva - s most könnyezve írom ezt, - elgondolva, hogy egyszer - nemsokára - forrón szeretett családom körében elolvasva - ismertessem velük, hogy mennyi szenvedés után juttatott a jó I. segítő keze ismét hozzájuk.

1944. november 25. Akkor még tudtam, de ezen a napon beszéltem utoljára családommal s váltam el tőlük azzal, hogy 27-én jövök újra - ez közel 7 hónapja s a látogatás még máig is elmaradt. Istenem! mi minden történt velem s történhetett velük közben. - Még aznap az új századparancsnok mintegy 30 főnyi feltűzött szuronyú fegyveres őrrrel állíttatott el minden kijáratot s lehetetlenné vált minden kimozdulás. Persze mint megbolygatott hangyaboly sürgött-forgott, találgatott és izgult az egész épület bezárt népe s a találgatások özönével árasztották el egymást a fiúk. Itt minden szerepelt - csak ami bekövetkezett az nem. Így telt el a 26 és 27 is. 27-én fájó gondolatokkal eltelve, drága jó édesapám születésnapján képek jutnak eszembe: a boldogan együtt töltött ünnepek, a mindennekfeletti örömi egyetlen unokájukkal, a szülői ház - hová lettek - mi lett velük, - a visszaemlékezés keserű könnyei visszatartóztathatatlanul peregnek végig

arcomon s a magam nyomorúságára nem is tudok gondolni.

28. kedd. Tovább halad az emlékezés keserű filmje. Látom magunkat, amint a korán elrendelt riadó után csomagjainkkal a különböző utcákon haladva megérkeztünk a Fiumei úton át - ahova legkevésbé vártuk a Józsefvárosi p.u-ra. Itt legalább minden találgatás megszűnt - tudtuk, hogy sorsunk beteljesedett... Deportálás! Vigasztalni próbáltuk egymást, hogy legalább 50-en leszünk egy vagonban. Még egy reménysugár volt, követségi kocsik jelentek meg, s végül a svéd útlevéllal rendelkezőket kiemelték, egyiknek kezébe adtam egy sebtében megírt lapot, M [redacted] ! vajon megkaptad-e? - A már 50 fővel telt vagonokba újabb 25-25 "kiváló és hős" csendőrök puskatussal nyomkodtak be. Képzeltető a már elhelyezkedett emberek közé préselni annyi embert. Így csak 25-en maradtunk együtt régiek s, hogy keserves helyzetünk még rosszabb legyen "B" jelű belga kocsiba kerültünk, amelyben még csak szelőlőző lyuk sem volt, késő délutánig tartó munkával sikerült a tetőn egy nagyobb lyukat vágni. Ezzel kezdődött kálváriánk első állomása. Vonatunk többet állt mint ment, sűrűn összepréselve, zsákjainkon ülve, zsibbadva, étlen-szomjan-gyötrődve mentünk bizonytalan sorsunk felé. Fejenkint 1 kg kenyeret adtak - ez volt, mint utóbb megtudtuk 6 napi élelmünk. Kisérő csendőreink 200 R-ért hajlandók voltak néhány deci bort, vagy Komáromnál a Dunába meritett kulacsot vízzel megtölteni. Itt-ott egy-egy vasutas jóvoltából jutottunk egy kis vízhez. Egyébként semmi cimen ajtót nem nyitottak. - Hegyeshalomnál kizavartak a vagonokból, SS ruhába öltözött magyarul beszélő tiszt leolvasott - vissza-